

BELOKRANJSKA TRIKOTAŽNA INDUSTRIJA – METLIKA

TRIKOTAŽER

LETO III
ŠTEVILKA 7

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI »BETI«, METLIKA

22. julij – dan vstaje slovenskega ljudstva

Letos mineva 26 let, od kar so se oglasile v naših gozdovih prve partizanske puške in hkrati z njimi tudi slovenska partizanska pesem. Zato nas veže dolžnost, da vsako leto še posebej lepo proslavimo ta nadvse pomemben dogodek. Pa ne zato, ker bi hoteli zdaj sami sebe povzdigovati, in ne zaradi tega, ker je od tega dneva minilo že več kot četrto stoletje, marveč zaradi tega, ker smo trdno odločeni, da bomo ostali zvesti sami sebi, ker smo se odločili in smo prepričani, da nam je dan vstaje prinesel mnogo novega in lepega. Prinesel nam je osvobojenega človeka, za katerega svoboda je padlo v narodnoosvobodilni borbi mnogo sinov naše dežele.

Tudi takrat smo Slovenci, čeprav majhen narod, našli v sebi dovolj moči, da smo se uprli tujemu fašističnemu zavojevalcu. Komunistična partija Slovenije je pod zastavo upora združila v boju za srečnejše svobodne dni desettisoče Slovencev. Niso se uresničile črne napovedi maloštevilnih okupatorjevih hlapcev, ki so se začeli vdinjati okupatorju že prve dni po njegovem prihodu v našo domovino. Vse njihove napovedi, da bo narodnoosvobodilnega gibanja v Sloveniji kmalu konec, niso bile realizirane. Razvoj dogodkov je pokazal, da ljudstvo zmore pod vodstvom Komunistične partije mnogo, posebno če ima pred seboj jasen cilj. V začetku maloštevilni partizanski oddelki so se množili in dobivali v bojih nove izkušnje. Razvijali so se ramo ob ramo partizanski odredi, brigade, divizije in korpusi bratskih narodov Jugoslavije ter v vsakodnevni spopadih s sovražnikom vojevali veliki boj za svobodo in hkrati kovali bratstvo in enotnost naših narodov. Kot tistega usodnega dne in leta tudi danes sledimo klicu proletarske revolucije, proletarske doslednosti in proletarske odločnosti za še popolnejšo osvoboditev človeka. Tudi danes smo se pripravljene

upreti vsemu tistemu, kar bi imelo namen teptati pridobljene pravice revolucije in ideje, ki smo si jo 22. julija 1941. leta vpisali v prapor revolucije, tisto idejo, ki si jo je začrtal sleherni od jugoslovanskih narodov ob svojem dnevu vstaje.

Ta naša pripravljenost in odločnost je danes še toliko bolj potrebna, ker mračnjaštva še ni popolnoma konec, še živi med nami in izven naših meja. Danes smo živa priča raznim dogodkom rožljanja z orožjem, ki nas spominja na tiste mračne dni leta 1941. Še je

veliko tistih, ki jim mir in svoboda niso najbolj pri srcu, z vso silo hočejo in si želijo ponovnih vojn, revščine in bede nekega naroda. Ni jim po volji napredek in osamosvojitve nekaterih narodov. Ne morejo se zadovoljiti s tem, da je človek svoboden in neizkoriščen. Da je temu res tako, nam jasno govore razna vojna žarišča in prelivanje krvi pri narodih, ki so svobodni ali hočejo biti svobodni. Jugoslovanski narodi so predrago plačali svobodo, da bi takšne dogodke hladnokrvno gledali in opazovali. Presveža so grobišča in rane našega boja, da bi bili hladnokrvni. Preveč truda smo vložili v izgradnjo našega gospodarstva in ne bomo dopustili, da bi se povrnilo leto 1941 ter da bi bili ponovno priče uničevanja težko zgrajenega gospodarstva. Zato je danes toliko bolj potrebno, da še bolj skrbno čuvamo idejo o svobodi in osvobojenem člo-

veku, ki smo jo tistega prvega 22. julija dokončno priznali za svojo, ko smo se zanjo odločili tudi do zadnjega boritvi, moramo varovati. Ne zaradi tradicije. Niti ne zaradi pietete do tistih, ki so jim bila štiri mračna leta katastrofe preveč dolga, da bi lahko pričakali ta 22. julij. Ne samo zato, ker smo to dolžni zaradi vseh stotisočev Jugoslovancev, ki so morali ostati v gozdovih in taboriščih, doma in na tujem.

To idejo moramo varovati zato, ker nam le ta edina razkriva resnično pot v prihodnost. Ker smo tako mi kot vsak izmed jugoslovanskih narodov to spoznali že vsak ob svojem dnevu vstaje, ker je to ideja vseh jugoslovanskih narodov.

Zato je potrebno ta 22. julij in vse ostale še posebno toplo in lepo proslaviti!

Franč Vrvišar

Skupščina v pogojih družbenega upravljanja

Konec ustavnega razvoja bivše Jugoslavije in začetek razvoja ustavnih temeljev SFRJ beležimo 6. 4. 1941, kajti februarja 1945 je predsedstvo AVNOJ izdalo enega najpomembnejših pravnih aktov, namreč odlok o odpravi in neveljavnosti pravnih predpisov, izdanih do 6. 4. 1941 — s čimer je bilo dovolj poudarjeno, da ne obstoja nadaljevanje pravnega reda med staro in novo državo.

Tako je NOV tudi pravno napravila konec ustavnemu sistemu bivše Jugoslavije. Iz začetnih partizanskih odredov se je gradila vojska, a iz zalednih organov fronte so nastajali narodnoosvobodilni odbori, ki so prevzemali funkcije oblasti. In ko sta oba nosilca nove oblasti, vojska in narodnoosvobodilni odbori, utrdila oblast delovnih množic, je prešla revolucija na razvijanje socialističnega družbenega upravljanja. To se je še stopnjevalo, ko je država zmanjševala svoje funkcije in jih postopoma prenašala na družbo, ki je organizirana v samoupravnih oblikah.

Pa pogledjmo, kako se je stopnjevala lokalna politična samouprava v dobi prve ljudske oblasti. Lokalna samouprava je tesno povezana z razvojem ljudskih odborov (LO), ki so nastali iz narodnoosvobodilnih odborov (NOO) med vojno. NOO so nastali v osvobojenih krajih Srbije že v avgustu 1941 in sicer sprva kot odbori narodnoosvobodilne fronte (ONF). To so bili lokalni organi, ki so imeli nalogo skrbeti za fronto in za zaledje, ker je revolucija odpravila vse prejšnje organe oblasti. Tako je tovariš Kardelj napisal v članku »Borbe« 19. 10. 1941, da »morajo NOO postati resničničasni nosilci ljudske oblasti«.

Prva zapisana pravila o NOO so Fočanski predpisi, ki jih je izdal Vrhovni štab februarja 1942. Ta predpis določa, da se NOO volijo na demokratičen način, svobodno in neposredno od ljudstva. Istočasno je izdal Vrhovni štab še odredbo o volitvah v NOO. NOO se tu označujejo kot organi ljudske demokratične oblasti. V Sloveniji je »Odlok o postavitvi na osvobojenem ozemlju« z dne 17. 5. 1942 določil volitve za redni oblastni organ.

Sklep odposlancev slovenskega naroda, izdan na Kočevskemu zboru z dne 3. 10. 1943 določa, da so temeljni organi ljudske oblasti NOO, voljeni po načelih ljudske demokracije. Odlok o razpisu volitev v narodnoosvobodilne odbore, izdan na zasedanju SNOS v Črnomlju 19. 2. 1944, izrecno imenuje NOO samoupravne enote oblasti. Tako vidimo, da so NOO nastali neposredno spodaj, na samem terenu. Lokalna samouprava v NOO je bila temeljni sistem oblasti. NOO so bili od vsega začetka samoupravni, ker so imeli najvažnejše elemente samoupravnosti in sicer:

a) bili so voljeni in v določenih področjih samostojno odločali;

b) razen vojaške, so izvrševali vso drugo oblast.

Vendar se ta samouprava veže v glavnem v Ljudske odbore, drugih oblik samouprave, kot so sveti, komisije, zbori volilcev, pa se še niso docela razvile.

Zvezna ustava iz leta 1946 je NOO preimenovala v Ljudske odbore (LO) kot organe ljudske samouprave. Kmalu zatem, 25. 5. 1946, je bil izdan prvi splošni zakon o ljudskih odborih. V dobi tega zakona so se začele najpomembnejše spremembe v družbeno ekonomski in državni graditvi države. Glede na to je bil izdan leta 1949 drugi splošni zakon o ljudskih odborih. Ta je še poglobil načelo samouprave ljudskih odborov, ki jih precizira kot lokalne organe državne oblasti in kot predstavniške organe prebivalstva. Tako ljudski odbori vodijo gospodarstvo ter socialno in kulturno izgraditev svojega območja. Nadaljnja decentralizacija oblasti je narekovala, da se predpisi o LO prilagodijo dejanskemu stanju. Tako je 7. člen ustavnega zakona proglasil LO kot temeljne organe ljudske samouprave v občini. LO je samostojno urejeval zadeve splošnega pomena za skupnost na področju gospodarskega, komunalnega, socialnega, zdravstvenega ter kulturnega življenja. Nadaljnji dokaz samouprave LO je v tem, da so najvišji organi oblasti občine. To pomeni, da je LO pristojen za urejevanje vseh zadev, razen tistih, ki so z ustavo dane v pristojnost republikli ali federaciji. Te zadeve ureja v okviru zakona samostojno. S preimenovanjem LO v občinske skupščine, so le te dobile še

večje pristojnosti na področju družbenega upravljanja. Z zakonom o odpravi okrajev v SRS je skupščina dobila v pristojnost skoraj vse zadeve, za katere je bila prej pristojna skupščina okraja.

Tako je postala občinska skupščina najvišji organ oblasti družbenega samoupravljanja v mejah pravic in dolžnosti družbeno-politične skupnosti občine. Ona določa politiko razvoja občine, usmerja in vsklajuje gospodarski razvoj in razvoj družbenih služb; zagotavlja materialne pogoje za razvoj proizvodnih sil ter splošne pogoje za gospodarjenje. Z letnim programom razvoja usmerja razvoj gospodarstva in drugih dejavnosti na območju občine. Gospodarske organizacije in drugi izvrševalci programa so dolžni dajati občinski skupščini in njenim organom redna poročila o izpolnjevanju programa.

Pri izpolnjevanju svojih nalog za pospešen razvoj gospodarstva v občini sodeluje občinska skupščina z delovnimi organizacijami in z organi njihovega upravljanja, daje svoje ukrepe v razpravo delovnim organizacijam in organom njihovega upravljanja ter upošteva njihove predloge. Občinska skupščina lahko predlaga združevanje posameznih gospodarskih organizacij v večje ekonomske enote, če tako narekujejo splošni gospodarski interesi in če se s tem doseže kakovostno boljša in količinsko večja proizvodnja.

Občinska skupščina spremlja program razvoja občine, ga obravnava na sejah po potrebi, najmanj pa dvakrat na leto. V ta namen daje zborom volilcev občasna poročila o izvajanju finančnega programa in programa razvoja občine.

Sredstva za redno delovanje občinske skupščine se zagotavljajo v občinskem proračunu. Občinska skupščina opravlja svoje naloge neposredno ter po svojih organih, kot so: sveti, komisije in upravni organi.

Občinsko skupščino Metlika sestavljata občinski zbor (25 odbornikov) ter zbor delovnih skupnosti (25 odbornikov). Oba zbora odločata praviloma na skupnih sejah, vsak zbor pa lahko zahteva ločeno sejo. Seje so javne in se sklicujejo po potrebi, vendar najmanj vsaka 2 meseca. Seje sklicuje in vodi predsednik skupščine. Izvoli ga občinska skupščina izmed svojih članov na predlog desetih članov občinske skupščine za dobo štirih let.

Predsednik občinske skupščine predstavlja skupščino in zastopa občino kot pravno osebo.

Poglejmo sedaj, kakšne pristojnosti imajo organi občinske skupščine.

Sveti so politično izvršilni organi občinske skupščine in organi družbenega samoupravljanja. Kot takšni izvajajo na področju, za katerega so bili izvoljeni, politiko občinske skupščine in usmerjajo delo uprave v skladu s to politiko. Delo svetov je v bistvu politične in ne strokovne narave. Ta dejavnost ne zahteva nujno specialnega in strokovnega znanja, pač pa zahteva dobro poznavanje ciljev, ki naj jih doseže družbena skupnost z ustrezno dejavnostjo. To so sposobnosti, ki jih označujemo kot politične. Zato naj bo sestav svetov občinske skupščine takšen, da pridejo v teh organih v resnici lahko do izraza našete sposobnosti. Rekli smo, da dajejo sveti upravnim organom smernice za svoje delo, poleg tega pa sveti samostojno izdajajo od-

redbe. Smernica je le splošno politično napotilo, s katero se določa politična smer za delovanje uprave pri izvrševanju zakonitih predpisov na posameznem področju. S smernico se ne posega v konkretne upravne zadeve, ker mora v teh zadevah upravni organ odločati na podlagi in v okviru zakona, samostojno po strokovnih pravilih, ki prihajajo v konkretnih primerih v poštev. Nadzorstvo, ki ga opravlja nad upravnim organom svet, ni zato strokovno nadzorstvo, ampak nadzorstvo političnega značaja, s katerim se zagotavlja določena politična smer pri delu uprave, kot je to bilo postavljeno v občinski skupščini. Sveti torej skrbijo, da se pri izvrševanju upravnih zadev izvaja politika občinske skupščine.

Poleg svetov ima občinska skupščina stalne inčasne komisije. Te proučujejo določena vprašanja, pripravljajo predloge in opravljajo druge zadeve iz svoje pristojnosti. Nalogečasne komisije določi občinska skupščina z aktom o ustanovitvi. Komisije občinske skupščine sestavljajo člani občinske skupščine, člani svetov občinske skupščine in drugi občani, ki jih izvoli občinska skupščina.

Delo skupščine pri izvajanju svoje politike bi bilo otežkočeno, če ne bi imel kdo uveljavljati sprejete sklepe občinske skupščine.

Zato ima skupščina svoje upravne organe za neposredno uporabo zakonov in drugih predpisov, za strokovno obdelavo in pripravo aktov občinske skupščine ter za izvrševanje njihovih sklepov. Na čelu uprave je tajnik. Kot takšen načeluje upravi, koordinira delo posameznih referatov in je za svoje delo odgovoren občinski skupščini in njenemu predsedniku. Imenuje in razrešuje ga občinska skupščina za dobo štirih let. Po preteku te dobe je lahko ponovno imenovan za tajnika.

Občinska skupščina ima tudi občinskega javnega pravobranilca, ki ga voli in razrešuje in ki je za svoje delo le njej odgovoren. Delovanje občinskega javnega pravobranilca je urejeno z medobčinsko pogodbo. Občinska skupščina voli še občinskega sodnika za prekrške, ki vodi postopek o vseh prekrških na I. stopnji. Za svoje delo odgovarja občinski skupščini. Ravno tako voli predsednika in sodnika občinskega sodišča. Delavci uprave (občinski uslužbenci) so osebe, ki so v stalnem delovnem razmerju z občino in delajo v upravi občinske skupščine. Zagotovljeno jim je, v mejah veljavnih predpisov, samoupravljanje pri urejanju vprašanj in zadev, ki se nanašajo na delovna razmerja, na delitev dohodka in druga notranja razmerja. Pravice in dolžnosti samoupravljanja izvršujejo po svojem svetu, ki ga vsake 2 leti izvolijo izmed sebe. Samoupravljanje delavcev uprave je podrobneje urejeno s pravilnikom, ki ga sprejme svet delovne skupnosti v sporazumu s tajnikom skupščine.

Druga oblika samoupravljanja so krajevne skupnosti. Krajevna skupnost je samoupravna teritorialna skupnost, v kateri organizirajo občani komunalne, gospodarske, zdravstvene in druge dejavnosti zaradi neposrednega zadovoljevanja svojih potreb in za razvoj samega naselja. Občani ustanovijo krajevno skupnost na zborih volilcev. Krajevna skupnost ima svoj statut, ima pa tudi svoj svet, ki izvršuje sprejete sklepe skup-

nosti. Oblika neposrednega sodelovanja občanov in volilcev pri delu skupščine in njenih organov so zbori volilcev. Sestajajo se po svojih območjih, ki jih določi skupščina. So pobudniki pri sprejemanju odlokov in drugih aktov občinske skupščine in njenih organov. Na zborih lahko sodelujejo vsi občani z območja zbora, odločajo pa samo tisti, ki imajo splošno volilno pravico.

Občinska skupščina da v obravnavo zborov volilcev vsa vprašanja, za katera sodi, da je potrebno dobiti predhodno mnenje zborov volilcev. Sklepe zborov volilcev obravnava občinska skupščina in pristojni sveti.

Videli smo, da občinska skupščina sama in po svojih organih v raznih oblikah sodeluje v samoupravljanju našega družbenega življenja.

Prevaljšek Slavo

Poročilo kontrolne službe o reklamiranih izdelkih

Od 1.1.1967 vodi kontrolna služba točno evidenco reklamiranih artiklov, jih strokovno analizira in ugotavlja izvor napake. Skupaj s prodajno službo vrača prizadeti stranki drug brezhiben artikel, da bi ji tako najboljše ugodili. Reklamacije večinoma prihajajo direktno iz trgovine, veliko manj od potrošnika. V tem polletju smo imeli približno 209 kom. artiklov reklamiranih iz domačega trga in 1002 kom. iz tujega trga. Zanimivo je, da imamo več reklamacij iz izvoza kljub temu, da na domačem tržišču prodamo veliko več.

Poleg številčno navedenih reklamiranih kom. so bili reklamirani artikli »Alma«, »Vida«, »Katja« in »Egon« zaradi nekvalitetne izdelave in neposrečenega modela. Tem artiklom smo znižali ceno.

Reklamirani izdelki so bili izdelani 1967., 1966. in 1965. leta in imajo različne izvore napak. Žalostno je, da so izvori napak pri velikem številu artiklov zelo tehtni in so posledica nestrokovnosti in neodgovornosti posameznikov v podjetju. Med tako tehtnimi izvori napak lahko omenimo:

— Reklamirana artikla »Erna« iz materiala 30 den in »Danica« iz materiala (tiskana) 20 den nimata odgovarjajoče vezave in so kombineže že po enkratnem pranju razpadale.

— Reklamirani artikel »Olga« je sešit iz prežgane materiala, ki nima nobene trdnosti in elastičnosti.

— Artikel »Katja«, ženske hlačke, niso dosegle v svoji izdelavi po 66.734 narejenih komadih zadovoljive kvalitete v obratu III Mirna peč. Dne 16.6.1967 nam je stranka Očič Ankica iz Krapinskih Toplic reklamirala kar 6 kom. zaradi nekvalitetne izdelave. Po urgiranju kontrolne službe je proizvodnja tega artikla zaenkrat ukinjena.

— Vsa konfekcionirana količina artikla »Kekec« se je do februarja delala z nezadadelnim šivom na fazi overlock II in pri prvem oblačenju se je šiv razparal za 1 cm.

Za vse omenjene reklamacije pa ne moremo trditi, da je kriv samo dotični obrat. Tudi drugi faktorji vplivajo na normalno in kvalitetno delo posameznega obrata. Vprašanje je kvaliteta surovin, zmogljivost strojne opreme in predvsem delavčeva sposobnost. Pred vsem tem pa mora biti vsak artikel, preden gre v serijsko proizvodnjo, dobro analiziran in pripravljen. Od obrata, ki ni nikoli šival ženskih hlačk, ne moremo pričakovati brez detajlne analize in uvajanja v delo ter sistematske kontrole kvalitetnih rezultatov.

Posamezne službe v upravi morajo pomagati in vplivati na obrat, da bo lahko dosegel kvaliteto do zaželjene mere.

Reklamiranje vrste artiklov po obratih:

Metlika, obrat I

spalne srajce	1 kom.
kombineže	30 kom.
puliji	151 kom.
hlačke	94 kom.
	<hr/>
	276 kom.

Črnomelj, obrat II

hlačke	3 kom.
ženske jopice 6298	62 kom.
ženske jopice 5432	19 kom.
	<hr/>
	84 kom.

Mirna peč, obrat III

hlačke	8 kom.
hlače	1 kom.
otročka garnitura	1 kom.
ženska jopica 6298	674 kom.
ženska jopica 5432	100 kom.
	<hr/>
	784 kom.

Dobova, obrat IV

kombineže	2 kom.
moške maje in hlače	6 kom.
ženske maje	4 kom.
otročke spodnje hlače	5 kom.
ženske hlačke	11 kom.
otročke hlače	1 kom.
otročke pižame	26 kom.
bluze	3 kom.
	<hr/>
	58 kom.

Ljubljana, obrat V

kombineže	9 kom.
-----------	--------

Med našimi obrati je po rezultatih reklamacij in super kontrole v kvalitetnem delu dokaj dober obrat Črnomelj. Nikakor pa to ne moremo reči za ostale obrate, ki si ne prizadevajo, da bi bolj učinkovito izboljšali kvaliteto dela, kljub opozorilom vodje proizvodnje in vodje kontrolne službe.

Prejšnja leta so se reklamirale večinoma večje napake, zdaj pa se reklamira vsaka malenkost.

— Ali je zahteva potrošnika res vsak dan večja?

— Ali sploh vsi nezadovoljni potrošniki reklamirajo artikle?

To so vprašanja, katerih odgovori nam morajo nakazovati nadaljnja merila kvalitetnega dela naših gotovih izdelkov.

Skof ing. Ružica

Nekaj misli o višini odpadka v naši proizvodnji

Analitsko planski sektor ugotavlja nenormalne količine (procente) odpadka, ki nastaja pri konfekcioniranju.

Odpadek je zaskrbljujoče visok zlasti v letošnjem letu. Namen tega članka je izzvati vse prizadete, da začno razmišljati in ukrepati proti tako velikemu procentu odpadka.

Navedel bom samo nekaj vzrokov za povečanje odpadka.

1. Neodgovorno ravnanje z materialom

Večkrat smo zasledili, da se med odpadki nahajajo tudi dobri deli izdelkov. Vzrok temu je samo neodgovornost sodelavcev in nič drugega. Z materialom se ravna skrajno negospodarsko. Pogostokrat bale pletiva ležijo kar na tleh. Tako se zamažejo ali celo raztrgajo. Zamazani in raztrgani deli pletiva pa seveda končajo svojo pot v odpadku.

Stalna praksa je, da se jemljejo večji ali manjši kosi pletiva, ki se jih uporabi kot vzorce (nekomu je treba nekaj pokazati) ali celo za brisanje.

Te količine blaga niso nikjer evidentirane. Verjemite, da takšnih pojavov ni malo. Takšnega neodgovornega ravnanja ne opažamo samo pri osnovnem materialu, temveč tudi pri vseh drugih materialih.

2. Neodgovarjajoči materiali in več vrst materiala

Tudi neodgovarjajoči material močno dviga procent odpadka. Takšen material (preja) se slabo plete (nastaja ogromno število napak), kar pa ima za posledico visok procent odpadka pri konfekcioniranju. Vsi strokovnjaki in vodilni ljudje v »Beti« se dobro zavedamo, da so pogoji dela v naših pletilnicah neprimerni za sodobno predelavo sintetične. Znano je, da se sintetična preja med predelavo močno naelektri. Statična elektrika pa močno ovira predelavo snovanja in pletenja. Niti se med snovanjem in pletenjem lepijo, razpršijo in trgajo. Zato je nujno potrebno ustvariti potrebne pogoje za predelavo sintetične. Ti pogoji so: klimatizirano skladišče s temperaturo 22° C in vlago 70%, kjer bo preja odležala najmanj 48 ur in klimatizirana snovalnica ter pletilnica. Ta problem je treba rešiti v najkrajšem možnem času.

3. Modni kroji

Pri konfekcioniranju modnih artiklov nastaja več odpadka kot pri konfekcioniranju standardnih artiklov.

Ker so naša naročila večinoma majhna in kratkoročna, enostavno ni časa niti možnosti za temeljito študiranje izkoristka materiala. Količina odpadka je potemtakem v glavnem odvisna od vestnosti delavk, ki polagajo pletivo, in od tistih delavk, ki vklaplajo kroje.

Pogosto je potrebno nekatera naročila izdelati, čeprav pri tem nastane tudi zguba, ne pa dobiček. V proizvodnji je pač tako: upoštevati je treba želje kupcev, od katerih smo odvisni.

4. Norme

Mislim, da so norme na nekaterih delovnih mestih absolutno odveč. Npr. pregledovanje skrojjenih komadov, risanje krojev na pletivu, pregled gotovih izdel-

kov. Delavke na takšnih delovnih mestih so kot vsi drugi nagrajene po normi in zato hitro delajo ter malo pazijo na kvaliteto.

Ko je kontrolna služba opozorila delavke, ki pregledujejo skrojene komade, da bodo verjetno same plačale škodo, ki nastaja zaradi nepravilno klasiranih komadov, so delavke ubrale drugačno pot. Dele dvomljive kvalitete so enostavno vrgle v odpad.

Delavca moramo nagraditi ravno tako za kvaliteto kot tudi za količino. Nepravilno je, če nekoga za slabo delo kaznujemo, za dobro pa ne nagradimo.

Če se to dogaja, potem delavec izbere linijo manjšega odpora in pride do pojavov, ki sem jih zgoraj omenil. Zato mislim, da je boljše in v interesu podjetja, da so delovna mesta, ki sem jih naštel, režijska, ne pa normirana.

5. Preskakovanje pristojnosti

Ta pojav je velika bolezen našega podjetja. Datira iz časov, ko je podjetje bilo še v povojnih, oziroma ko so vsi delali vse. Danes si tega ne smemo dovoliti. Moramo vedeti, kdo kaj dela in zakaj odgovarja. Zelo nerodno je, če se vtikamo v delo drugih sektorjev in oddelkov brez vednosti vodij teh sektorjev oz. oddelkov. Kaj smo s tem naredili? Uničili smo, ali močno zmanjšali avtoriteto vodje sektorja ali oddelka. Vodja brez avtoritete ne more uspešno opravljati svojega dela. Če do tega pride, potem delavci ne ubogajo svojega predpostavljene niti pri strokovnih stvareh. Posledica je jasna — škoda.

Za škodo pa odgovarja vodja odelka. Zato skušajmo biti korektni in delajmo to, za kar smo plačani.

6. Neodgovornost strokovnjakov in delavcev

Način ugotavljanja opravljenega dela je pri nas zelo slab, vsaj za nekatere oddelke. Poleg opravljenega dela se delavcem podpisujejo tako imenovane zastojne ure. Višina teh zastojnih ur ni z ničemer regulirana. Nihče ne ugotavlja, oz. ne kontrolira, če so te ure res potrebne. Iz prikaza preseganja norm in drugih analiz je jasno razvidno, da je pri nas procent preseganja norm na nekaterih delih (fazah) zelo visok in da imajo delavci na istih fazah tudi veliko število urnih ur (zastoja).

Zadnje čase opažamo v krojilnici težnjo nekaterih delavk, da bi šle v drugo izmeno. Zato so koristile različne zvižaje. Po razgovoru z obratovodjem konfekcije sem zvedel, da je vzrok te težnje predvsem v tem, da en mojster ne podpisuje zastojev (ure po času). Vzrok za takšno stanje je po mojem samo neodgovornost mojstrov in nekaterih delavcev. Do višjega dohodka je treba priti preko kvalitetnega dela (s tem v zvezi bo manjši odpadek), ne pa preko zastojnih ur.

7. Izdobavni roki

Pogosto so izdobavni roki, z ozirom na cikel izdelave materiala zelo kratki. Zato je nemogoče temeljito preštudirati tehnološki proces: zaradi tega tudi ni možnosti, da bi se pletivo konfekcioniralo sortirano po colažah (širinah).

8. Preveč različnih strojev

Ker imamo stroje od več firm in različnih finoč, ki delajo blago za iste namene, je povečanje odpadka normalna stvar. Najbolj pisan asortiman strojev je v snutkovni in okrogli pletilnici. Nekatere širine blaga se dajo optimalno izkoristiti, druge spet ne. Ker pa strojev, ki delajo najbolj primerno širino blaga, ni dovolj, moramo delati tudi na strojih, ki ne dajejo blaga najprimernejših širin. Posledica je večji odpadki pri krojenju.

9. Premalo sodelovanja med prizadetimi strokovnjaki

Noben strokovnjak ni tako sposoben, da mu nasveti drugih ne bi koristili. Trdim, da še vedno premalo sodelujemo. Problemi drugega oddelka nas ne zanimajo.

Včasih nas ne zanimajo niti problemi sodelavcev v drugi izmeni ali na drugem delovnem mestu. Tipični odgovori nekaterih mojstrov na vprašanja glede nereda, odpadka idr. so: »Jaz ne zmorem vsega sam(a)! Delavci so nemogoči! Ne vem, kaj naj naredim!« itd.

Na sestankih DSDE se redkokdaj poroča in razpravlja o proizvodnih problemih (odpadek, disciplina, doseganje plana, preseganje norme itd.). Vse to mi vsiljuje pomislek, da se premalo brigamo za ekonomičnost proizvodnje.

S tem člankom sem želel nakazati nekaj osnovnih problemov naše proizvodnje, ki imajo za posledico povečan procent odpadka v krojilnici. O teh problemih bi se morali vsi še veliko pogovarjati in skupno poiskati najboljše rešitve.

Slavoljub Milošević, dipl. ing.

Varstvo pri delu v tekstilni industriji

Kaj moramo vsi vedeti in storiti, če hočemo na podlagi Temeljnega zakona o varstvu pri delu, ki je bil objavljen v Ur. listu FLRJ št. 15 z dne 5. 4. 1965, doseči za delavca varnost pri opravljanju njegovih vsakdanjih nalog. To dosežemo po dveh različnih poteh: glavna pot je, da ukrenemo vse, kar je nujno potrebno, da s stvarnimi ukrepi odstranjujemo in zmanjšujemo obstoječe nevarnosti. Ta pot je uspešna samo tedaj, če dosežemo potrebno razumevanje pri samoupravnih organih in sodelavcih. Med samoupravne organe spada tudi komisija o varstvu pri delu, ki pa je do sedaj še samo papirni akt v podjetju.

Druga pot pa je žal manj zanesljiva, ker se opiramo na delavčevo vedenje in na njegova individualna ukrepanja, ki so manj zanesljiva ter odvisna od njegovega razpoloženja in njegove fizične ter duševne pripravljenosti za delo.

Za katero pot se naj odločimo, če hočemo še uspešneje preprečevati nezgode in nesreče pri delu? Prepričan sem, da za prvo in drugo. Spoznavanje tehnike po tej poti je brez nevarnosti, če so hibe, ki bi lahko ogrožale telo in zdravje delavca, odstranjene s strojev, elekronapeljav in podobno.

Kljub odstranitvi objektivnih nevarnih pogojev ali njihovih učinkov s tehniko in tehnologijo brez nevarnosti moramo uporabljati tudi drugo stransko pot, kjer je odvisno zmanjšanje možnosti poškodb od izpolnjevanja osebnih nalog in zahtev, ki jih terjamo od delavca:

— določeno vedenje, ki se odraža v disciplini, zanesljivosti poštenja in v izražanju odredb pa tudi prepovedi,

— delovnemu mestu primerno kvalifikacijo strokovnega znanja in sposobnosti,

— razpoloženje do dela, pozornost in nujno potrebne kvalifikacije, zlasti pa spretnost.

Res je, da tehnike brez nevarnosti pri današnjem razvoju tekstilne tehnologije ne moremo vsepovsod doseči, zato se opiramo in se moramo opirati še na

delavčevo osebno vedenje in njegova prizadevanja za uspeh dela ter za uporabo sredstev za osebno varstvo in varnostnih naprav.

Zato moramo strogo spremljati delavčevo vedenje, skrbeti za dosego njegove boljše kvalifikacije, da lahko povečamo učinkovitost te stranske poti. Da dosežemo preprečevanje nesreč pri delu, so naše največje naloge:

a) pričeti z vzgojo in izgradnjo zavesti delavca ter stalnim nadzorom in kontrolo nad izvršenim delom,

b) uvesti izobraževanje delavcev s področja varstva pri delu, s šolanjem, raznim vežbanjem (gasilska taktika) in dajanjem tehtnih navodil za dosega posebnega preprečevanja nesreč pri delu, kar koristi delavcu kot poedincu in podjetju kot celoti.

Zgodi se, da še vedno ne verjamemo, koliko je vredna konstrukcija in kvaliteta varnostnih naprav. Četudi je konstruktor, ki je stroj konstruiral, želel, da najbolje izvede njegovo zavarovanje do najnujnejših podrobnosti in posebnosti, se rado zgodi, da ne upoštevamo dosledno njegovih navodil in se raje zadovoljimo z našo ugotovitvijo, da to ni toliko važno. Ker se vsa taka zagotovila zelo rada pozabljajo, ostanejo stroji navadno premalo zavarovani.

Nihče več noče misliti na varstvo pri strežbi takih strojev, ki terjajo od delavca več fizičnega in psihičnega napora, ter ob tem kaj rad pozablja na razne nevarnosti. Zato je treba tako varstvo pri delu resno kritizirati ob tem tudi nepazljivost.

Iz vseh teh momentov pridemo do zelo važnega pravila varnosti pri delu. Zanesljivo varstvo pri delu bomo dosegli le, če v slogi gradimo pot, po kateri nas vodi ljubezen in skrb za skupno preprečevanje nesreč.

Za dobro delo rabimo krepko zdravje

Vživelimo se v skrajšano delovno dobo. Res lepo in prav je, da ima naš delavec eno soboto v mesecu dela prosti dan, da ta dan poskrbi za svoje telo in oddih.

Tudi to je vzniklo iz nenehnih bojov za boljši in večji kos kruha iz onih težkih delavčevih dni v preteklem stoletju. Zato ne podcenjujmo prve pomoči! Naša dolžnost je, upoštevajoč 2. člen Temeljnega zakona o sanitarni inšpekciji in 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstveni službi v SR Sloveniji (Ur. list SFRJ št. 14/65), da izvajamo ukrepe za utrjevanje delavčevega zdravja, za preprečevanje obolenj, za uporabo higienskih sredstev pri delu, kakor tudi, da prepovemo uporabo stvari, ki so zdravju škodljive.

Zakonodajalec je v polni meri nanizal vse momente, ki naj služijo delovnemu človeku. Vsekakor pa premalo upoštevamo te velike dolžnosti, ki jih bi moral za svoje koristi izvrševati sleherni član našega kolektiva, kajti že od nekdanj se je človek zavedal, da je mnogo bolj siguran, če ima v primeru nesreče poleg sebe nekoga, ki mu bo na kakršenkoli način pomagal, kot pa če je v nesreči sam in si ne more pomagati.

Dolgo časa je bila prva pomoč v nesreči nekoliko brez pravega pomena, ker takrat je nad človekom zmagovala brezbriznost za sočloveka. Zato naj ne pozabimo na pravo tovariško prvo pomoč vojakov v prvi in partizanov v drugi svetovni vojni, ko so drug drugega povezovali in kot težka bremena prenašali v tovariški ljubezni.

Kako pa mi skrbimo za svojega sodelavca? Na razpolago so bili tečaji RK za pridobitev izobrazbe, da pomagamo človeku, ki je v življenjsko nevarnem stanju. Toda žal smo imeli v našem podjetju samo dve delavki, ki sta se teh predavanj udeleževali. Koliko bi jih to dolžnost (posebno mlajše delavke) z lahkoto izvrševalo! Zavedajmo se, da nesreča nikdar ne počiva, zato smo dolžni bližnjemu pomagati v nesreči ter se za takšno pomoč tudi usposabljanje.

Da bo pa to možno doseči, je treba skrbeti za čimvečje zdravstveno-vzgojno prizadevanje v našem podjetju in to v okviru splošnega izobraževanja, ker je zdravstvena vzgoja nepogrešljivi del zdravstvenega varstva.

Dolžnosti celotnega kolektiva so, da stori vse za znižanje števila bolniških dni, ki gredo do 30 dni v breme naše skupnosti.

Za dosegajo cilja na polju zdravstveno-tehničnega varstva, pa morajo razmišljati vsi funkcionarji podjetja, odnosno sleherni sodelavec.

Požarna varnost in prostovoljno gasilstvo v podjetju

Požar je največji sovražnik vsemu, kar je ustvarila marljiva roka človeka, ki ima v svojem razdiralnem delovanju dva važna faktorja: to je nepričakovan pojav požara in hitrost širjenja.

Zaradi tega je nujno, da s pravočasnimi ukrepi onemogočimo njegov pojav. Ako pa zažari, je naša naloga, da hitro z dobro opremljeno in v gasilski taktiki izvežbano desetino preprečimo razširitev požara.

V podjetju imamo papirnato desetino, ki nima nobenih sestankov niti potrebnih operativnih gasilskih vaj. Vendar resnici na ljubo bodi povedano, da mora biti gasilec psihološko in fizično pripravljen za požarno intervencijo, ker terja delo na požarišču velike fizične napore.

Gasilci morajo biti hladnokrvni in samoiniciativni, ker v gasilski enoti dajemo ljudstvu največ zaupanja, kadar je ogroženo. Zato pa morajo imeti gasilci čim več praktičnega znanja. Današnji industrijski razvoj in nevarnosti tehnoloških procesov, velika potrošnja elektrike, zaloga vnetljivih tekočin, ki povečuje nevarnost, nepravilno in površno ter provizorno razpeljana elektrika, vse to so skrbi gasilcev.

Nasproti tem napakam, površnostim, malomarnemu upoštevanju požarno varnostnih predpisov, stoji človekoljubni, požrtvovalni gasilec.

Dolžnost nas vseh je, da razvijamo in krepimo tudi požarno varnostno službo v podjetju.

Gasilsko desetino je nujno treba primerno izvežbati, da bo imela dovolj znanja o vseh snoveh, gorljivih tekočinah, plinih in podobno, poznati mora načrte zgradb, da bo v slučaju požarne intervencije zmožna tehniko, ki je za gašenje požarov potrebna.

Zato je nujno, da se sedanji odbor industrijskega gasilskega društva »BETI« zbudil iz medvedjega spanja in prične z neprestanim izobraževanjem in praktičnim vežbanjem, kakor se izobražujejo prostovoljni gasilci širom občinskega območja Metlike.

Ignac Štupar

Delo naših vlivalcev igel

Skupaj z razvojem tovarne, z nabavo vedno več rašel in snukovnih strojev je bilo nujno odpreti novo delovno mesto oziroma oddelek za vlivanje igel. Vlivanje igel je za te stroje zelo važno in sploh neobhodno potrebno. Stroji bi brez tega dela obratovali kvečjemu kak dan.

Naš oddelek vlivanja igel se je razvijal postopoma. Sprva, ko je bilo še manj strojev, je to delo opravljal le en delavec, pozneje pa se je z nabavo drugih strojev povečala tudi poraba igel. S tem se je obseg dela toliko povečal, da je presegel zmogljivosti enega delavca in nastavili so še enega. Tako zdaj opravljava to delo dva. Delava in oskrbujeva z iglami 32 strojev, 12 rašel in 20 snukovnih. Precej več dela nama da

tudi to, ker so ti stroji tako raznoliki po tipih, kar zlasti občutimo pri snukovnih strojih, saj uporabljamo pri teh dvajsetih strojih kar 12 različnih kalupov. Pri rašel strojih je stanje nekoliko boljše. Pri dvanajstih strojih uporabljamo 4 kalupe.

Vlivanje samo je precej zahtevno delo in pri njem je potrebna spretnost in natančnost, pazljivost, dober vid itd. Pri dobrem vlivalcu so te lastnosti nujno potrebne, saj je od njega odvisna kvalitete dela, ta se pa odraža na strojih, za katere vliva. Posebna pazljivost in previdnost pri vlivanju igel mora biti tudi zaradi osebne zaščite in varnosti pri tem delu, saj se vliva z razbeljenim svincom in cinkom, ki dosejata temperaturo okoli 350° C. Že samo majhna nepazljivost

Vlivalci igel pri svojem delu

lahko povzroči, da se delavec polije ali oškropi in tako lahko nastanejo hude opekline. Tudi oči, ki so v neposredni bližini, so vedno v nevarnosti. Dalje preži na delavca pri vlivanju še nevarnost, ki tudi ni majhna, nevarnost zastrupitve s svincem. Svinec, svinčen prah in svinčevi hlapi so hud strup. Delavec na tem delov-

nem mestu mora redno vsako leto na zdravniški pregled.

K vlivanju igel spada tudi ravnanje igel. Razen novih igel se ravnao tudi že rabljene, te pa so največkrat že bolj ali manj zvite. Odlitek s takimi iglami je za stroj neuporaben. Odlitek ali, kot mu pravimo, blok pregledamo, obrežemo, opilimo, poravnamo igle s kleščami, ki so prirejene nalašč za tako delo. Šele tak odlitek je uporaben za v stroj.

Ko se zdaj, po več letih mojega dela, v spominu povrnem nazaj na naš začetek vlivanja — lahko bi rekel v naše pionirsko delo, saj smo začeli iz nič, brez vsakega znanja, brez vsake izkušnje — lahko z zadovoljstvom ugotavljam, da smo tudi tu dosegli lepe uspehe. Izpopolnili smo postopek dela. Preoblikovali in izpopolnjevali smo razne faze dela in razne prijeme do take mere, kot smo si nekoč samo želeli. Hitrost in čas pri vlivanju smo tako dvignili na visoko stopnjo. V ilustriranje lahko navedem, da se je v začetku vlivanja delala igelna fontura za snutkovni stroj tudi po več dni. Danes se to delo opravi v osmih urah.

Alojz Slanc

Prvo leto dela poklicne šole

Ko smo pred letom dni začeli z intenzivnimi pripravami za sprejem učenk v Poklicno šolo, smo gledali na njen razvoj z veliko upanja in veliko pričakovanja. Zdaj je za nami prvo leto dela in z veseljem lahko gledamo na prehojeno pot. Delo med letom je potekalo kontinuirano in brez večjih težav, to pa predvsem zato, ker so bile same predpriprave za šolo pravočasne in temeljite, tako da smo 19. septembra 1966, ko je bila slovesna otvoritev šolskih prostorov in pričetek pouka, pripravljene sprejeti učenke.

Ker nismo nameravali ustanavljati poklicne šole v nekem večjem obsegu, ampak le za potrebe našega podjetja, smo se morali kot poseben oddelek priključiti enemu od šolskih centrov tekstilne stroke. Iskali smo povezavo s Tekstilno šolo v Zagrebu, Centrom strokovnih šol v Ljubljani in Tekstilnim centrom v Kranju. Ker smo v Kranju našli razumevanje za naše želje in potrebe, smo se odločili, da sodelujemo z njimi. V sporazumu z vodstvom šole smo na podlagi predmetnikov Zavoda za šolstvo SRS in naših potreb izdelali predmetnike in učne načrte za šolo novega poklica — konfeksionarja trikotaže. Učni program za šivilje smo precej skrčili in na drugi strani dodali nova poglavja, ki so značilna in nujno potrebna za naše delo. Želeli smo si vzgojiti take kvalificirane delavke, ki se bodo lahko brez dodatnega priučevanja na delovno mesto vključile v redno proizvodnjo in delale s kar najboljšimi rezultati.

O vpisu v novoustanovljeno šolo smo obvestili vse okoliške občine in osnovne šole, saj je bila s tem belokranjski ženski mladini dana nova, lepa priložnost, da se izuči poklica, v katerem bo lahko zaposlena v domačem kraju. Odziv na razpis je bil izredno velik,

saj se je prijavilo preko sto kandidatk. Ker smo želeli izbrati res le najboljše, smo v sodelovanju z Zavodom za zaposlovanje opravili testiranje kandidatk in si s tem olajšali izbor. Zaradi velikega zanimanja smo odprli dva oddelka in sprejeli 52 učenk.

Dekleta so bila v glavnem pridna in prizadevna, vendar je bilo precej takih, ki iz osnovne šole niso prinesla s seboj dovolj znanja, tako da je bilo ob prvi ocenjevalni konferenci negativnih kar 23 učenk, to je skoro polovica. Največ preglavic jim je delalo strokovno računstvo. Poseben problem so bila tudi dekleta s hrvaške strani, saj je pouk na šoli potekal v slovenščini in so bile tako v dokaj težkem položaju. Ob polletju je bil uspeh že boljši, saj ni izdelalo le 30% učenk. Učni uspeh se je v drugem polletju že izboljšal posebno zato, ker smo uvedli dodatni pouk iz strokovnega računstva za slabše učenke in dodatni pouk slovenskega jezika za učenke z onstran Kolpe. Tako je ob koncu šolskega leta rezultat učnega uspeha zelo zadovoljiv, saj razreda ni izdelalo le 10 učenk, to je 19%. Pa tudi teh deset učenk ima le popravne izpite in lahko pričakujemo, da se bo večina lahko jeseni vpisala v drugi letnik. Poprečna skupna ocena učenke v vseh predmetih je 3,38, to se pravi, da so učenke povprečno še malo več kot dobre. Tak rezultat pa je posebno v primerjavi z drugimi šolami izredno zadovoljiv.

Pri praktičnem delu so se dekleta v prvem polletju urila v ročnem šivanju in si s tem oblikovala čut za lepo in urila spretnost rok. Tako dolgo pa smo se zadrževali pri ročnem šivanju predvsem zato, ker se je zavlekla izdoba strojev in opreme delavnice praktičnega dela. Zasilno smo imeli praktično delo v

enem od razredov, kamor smo kasneje namestili stroje in kjer se stiskamo še danes. Na vsak način je pogoj za uspešno delo v drugem letniku urejena delavnica praktičnega dela, ker se bodo dekleta le tako lahko priučila na vse faze dela in postala pri delu samostojna, to pa je namen in cilj naše šole.

Glede discipline smo imeli le nekaj večjih težav, tako da smo doslej, zaradi kršenja reda v podjetju in zaradi neresnega odnosa do dela, razveljavili učno pogodbo za dve učenki, ki sta zapustili šolo. Pri ostalih učenkah ni bilo večjih disciplinskih prekrškov.

Kljub temu, da se večina učenk vozi v šolo iz bolj ali manj oddaljenih krajev, je delo mladinske organizacije na šoli dokaj živahno. Dekleta se z veseljem ukvarjajo predvsem s petjem, recitiranjem in igranjem. S svojim programom so med letom pripravile nič manj kot šest proslav, kar je prav gotovo zelo lep uspeh, ki je poživil družabno življenje v podjetju.

Zdaj, med počitnicami, opravljajo vse učenke enomesečno prakso v redni proizvodnji v naših obratih v Metliki, Črnomlju, Mirni peči in Dobovi. Tako se

bodo seznanile s svojimi bodočimi sodelavci in z delom, ki jih čaka po končanem šolanju. O uspehu prakse bi zdaj težko kaj napisali, ker še ni zaključena, vendar upamo, da se mojstri in predelavci ne bodo preveč pritoževali.

Ze po prvem letu dela lahko rečemo, da je šola opravičila svoj obstoj in pričakujemo, da bodo naše učenke ob vstopu na delo res take delavke, kot si jih želimo. Zanimanje za šolo raste iz dneva v dan in tudi vpis v prvi letnik v novem šolskem letu je bil zelo velik. Prijavilo se je preko 60 kandidatov, toda sprejeli jih bomo lahko le 26. Da bi spet dobili v šolo le najboljše učenke, smo uvedli sprejemne izpite in testiranje in na podlagi dobljenih rezultatov bomo izbrali naše nove učenke.

Potrudili se bomo, da bo delo v prihodnjem letu še boljše in da se bodo naše učenke naučile še več. Pogoj za to pa je prav gotovo urejena šolska delavnica in dobri šivalni stroji, tako da mora biti to eno naših glavnih prizadevanj ob vstopu v novo šolsko leto.

Lidiya Milošević

Včlanite se v blagajno samopomoči

Verjetno vam je že znano, da obstoja v tovarni »BETI« blagajna samopomoči, ki je prostovoljna organizacija članov sindikalne podružnice.

Njen namen je, da zbira prihranke in nudi članom samopomoči brezobrestna posojila, ki so kratkoročna in dolgoročna.

Ker se iz dneva v dan opaža, da prihaja k blagajniku vse več ljudi za včlanitev v samopomoč, smo se odločili, da ponovno seznanimo člane naše delovne skupnosti z nekaterimi važnejšimi členi iz pravilnika o poslovanju blagajne.

Člen 3.

Članstvo vzajemne pomoči se pridobi s pristopno izjavo in vplačilom vpisnine 100 S din.

Člen 5.

Blagajnik samopomoči ima pravico in dolžnost, da odvzame od mesečnega osebne dohodka dogovorjeno vplačilo v blagajno.

Člen 10.

Kratkoročna posojila se dajejo do višine 20.000 S din in se vrnejo v dveh zaporednih mesečnih obrokih. Kratkoročno posojilo dobi vsak, ki je najmanj 4 mesece član samopomoči.

Člen 11.

Dolgoročna posojila so tista, ki se jih vrne v 10 zaporednih obrokih. Dolgoročna posojila se dvignejo do višine 100.000 S din v izjemnih primerih tudi več, če ima posojiljemalec vplačanih v blagajni najmanj 50% iskanega posojila.

Člen 12.

Dokler posojilo ni v celoti povrnjeno, član samopomoči ne more dvigniti novega posojila.

V izjemnih primerih se to lahko odobri in sicer v slučaju smrti ožjega družinskega člana, nesreče in rojstva otroka.

Posojilo je brezobrestno. Zaračunavajo se samo manipulativni stroški.

Člen 15.

Redna vplačila v blagajno ne morejo biti nižja od 500 S din mesečno. Izredna pa so po želji od 1000 S din naprej.

Seznani vas bi zelo radi tudi s tem, da prihajajo k blagajniku vzajemne pomoči po posojilo tudi taki člani delovne skupnosti, ki niso včlanjeni v to organizacijo. Tako žal ne moremo ustreči njihovi prošnji in imenovani odide praznih rok.

Zato priporočamo in pozivamo vse člane delovne skupnosti, da se včlanijo v to našo organizacijo in vlagajo — oziroma zbirajo svoje prihranke. S tem koristijo sami sebi, a v stiski pomagajo drugim.

Vsak, ki se želi včlaniti v to organizacijo, naj se oglasi pri blagajničarki, ki ga bo na podlagi pristopne izjave vpisala v vzajemno pomoč.

Ne odlašajte, pridite in postali boste član naše organizacije!

Na koncu še obvestilo članom vzajemne pomoči:

Po sklepu seje upravnega odbora blagajne vzajemne pomoči, z dne 6. 6. 1967, vas obveščamo, da bomo vsem dolžnikom, ki imajo več kot 20.000 S din posojila, trgali 10.000 S din mesečno, ker ne priteka v blagajno dovolj sredstev, ki so namenjena za posojilo.

Nada Žabčič

Mehanična delavnica

Vsi vemo, da mora imeti tako veliko podjetje, kot je naše, tudi svojo mehanično delavnico. To je še toliko bolj nujno zaradi raznolikosti strojev v našem podjetju.

Začetke današnje mehanične delavnice lahko zasledimo že v črnomaljski »Belokranjki«, toda takrat so delali v njej le trije mehaniki. Ko se je podjetje preselilo v Metliko, je bilo tudi za mehanike vsak dan več dela. Hkrati s celotnim podjetjem se je večala tudi mehanična delavnica in sprejeli smo nove mehanike. Strojni park podjetja se je naglo večal. Različne stroje smo nabavljali v tujini in te stroje smo morali čim hitreje popraviti in jih pripraviti za delo, da je proizvodnja lahko stekla. Pomagali smo tudi pri gradbenih delih, tako da smo čim več napravili sami in ni bilo treba iskati pomoči pri drugih podjetjih. Tako je ostal v podjetju marsikak dinar, ki smo ga raje vložili v nabavo novih strojev in v razširitev podjetja.

Naše delo bi bilo veliko lažje, če bi imeli novejše in sodobnejše stroje. Pri takih strojih bi bilo veliko

manj popravil, pa tudi delali bi hitreje in bolje. Vendar se vsak naš mehanik trudi, da tudi star stroj dobro popravi in da je pri svojem delu čim bolj uren, tako da ni zastoja. Zavedamo se namreč, da je od nas mehanikov v podjetju veliko odvisna celotna proizvodnja, saj smo dolžni skrbeti za to, da stroji čim bolje delajo in da se vse okvare na strojih čim hitreje popravijo. Od tega je odvisen celoten uspeh podjetja, pa tudi posamezni delavec bo na dobro urejenem stroju prej in lažje dosegel ali celo presegel normo.

Prav bi bilo, da bi se izboljšala oprema same mehanične delavnice, saj bi potem lahko delali še bolj hitro in kvalitetno in opravljali tudi dela, ki jih zdaj zaradi pomanjkljive opreme še ne moremo.

Vedeti je namreč treba, da je tudi dobra mehanična delavnica podjetju nujno potrebna in da ravno mehaniki s svojim delom lahko prihranijo podjetju znatna denarna sredstva, če lahko sami opravijo vsa potrebna pomožna dela.

Stampelj Alojz

Na obisku v naši trgovini in frizerskem salonu

Član uredniškega odbora, tov. Milošević, in naš stalni »fotoreporter«, tov. Riznić, sta se pred dnevi napotila v našo trgovino in frizerski salon in povprašala Milko Veselič in Katico Požeg, kakšno je njuno delo in kako sta zadovoljni. Takole sta jima povedali:

Milka Veselič

V mesecu decembru 1965 je delavski svet podjetja sklenil, da se odpre trgovina, v kateri bi prodajali za naše delavce vse naše izdelke.

Prodajalno smo odprli 28. 12. 1965. Začeli smo z majhnim asortimentom blaga in sicer pretežno z zalogo blaga, ki je bila v skladišču z raznimi napakami, zato so bile tudi cene temu primerne. Promet se je večal iz meseca v mesec. Tako smo imeli v letu 1966 prometa 427.224,46 N din. V letu 1967 do meseca julija pa 286.776,17 N din.

Milka Veselič ima v trgovini vedno dosti dela

Cene v naši trgovini so znatno nižje in sicer pri različnih artiklih celo za 20 do 30%. Vse artikle, ki jim posebna komisija zniža vrednost, nudimo v prvi vrsti našim delavcem, doma in v naših obratih Dobovi, Mirni peči in Črnomlju. Prostor prodajalne je zelo majhen, tako da v njem ni mogoče držati kake večje zaloge. Imamo tudi majhno priročno skladišče, katero bi bilo nujno urediti. Nujno bi bilo nabaviti tudi ogledalo.

Trgovina je odprta neprekinjeno od 8. ure zjutraj do 16. ure popoldan. Našim kupcem želimo, da bi se v naših izdelkih kar najbolje počutili in se še naprej priporočamo za nakup.

Katica Požeg

Sem frizerka frizerskega salona tovarne »BETI«. V frizeriji sem začela delati pred štirimi meseci, a pred tem sem delala v kuhinji. To delovno mesto mi je všeč, saj je to moj poklic. Delam za ženske in moške in vedno sem zadovoljna, kadar stranki lahko ustrezem in vidim, da se udobno počuti. Res pa je, da so moški bolj hvaležne stranke.

Frizure so zelo poceni, saj stane vodna ondulacija s pranjem glave 400 din. Razni pripomočki za utrditev pričeske pa so dražji, npr.: z lakiranjem 600, z Eho 700 din. Trajna ondulacija stane 1400 din, enako tudi barvanje. Če primerjamo to ceno s ceno v drugih frizerskih salonih, kjer je vodna 1000 din in trajna in barvanje 2200 din, je to kar solidna cena. Moško striženje je 200 din. Obisk strank je zdaj večji, toda za nizke cene še ne vedo vsi. V popoldanskih urah je vedno več dela in dostikrat se je treba urno zasukati, da vsem ustrezem.

V frizerskem salonu smo obiskali Katico Požeg

Delovni čas imam od 8.30 pa do 16.30. Toda razmišljala sem že o tem, da bi bil salon odprt ves dan, od šestih zjutraj pa do osmih zvečer, tako da stranke ne bi bile vezane na delovni čas in bi se prišle frizirati, kadar bi hotele. Seveda bi bili za to potrebni dve delovni moči in verjetno bi bil tudi promet večji. Ker vsem, predvsem pa ženam, primanjkuje časa in so za frizerja vedno prikrajšane, bi mogoče dobile vsakih štirinajst dni ali mogoče enkrat na mesec dovolilnico za eno uro, da bi šle lahko med delom k frizerju.

Zdaj, ko je poletje in je zunaj toplo sonce, se je prijetno frizirati, toda bojim se zime, da bo tako kakor prejšnjo zimo, ko so stranke zmrzovale in prezebale. Centralna peč še zdaleč ne segreje prostora toliko, da bi bila primerna temperatura.

Težave imam s prevozom. Ker se vozim iz Gradaca, sem vezana na vozni red, kar me precej ovira. Največkrat moram ostati v Metliki ves dan in se šele zvečer vrnem domov.

Pripomniti pa moram tudi to, da nimam vsega orodja. To me tudi precej moti, ker ne morem določenega dela opraviti tako, kakor si zamislim. No, to je predvsem v moški stroki, npr. britev, električni stroj za striženje itd.

Upam, da so delavci in delavke v obratu z mojim delom zadovoljni in pričakujem, da bo obisk v frizerskem salonu vsak dan večji.

Intervju v frizerskem salonu

Na kakšnem delovnem mestu delate?

Na delovnem mestu vodje snutkovne pletilnice.

Ali veste, da obstaja v našem podjetju frizerski salon?

Da.

Ali se frizirate v našem salonu?

Da.

Kako ste zadovoljni s kvaliteto dela?

Popolnoma zadovoljen.

Ali lahko poveste, kakšna je razlika med sedanjim in prejšnjim načinom dela v frizerskem salonu?

Delo je bolj kvalitetno, frizerka pa je tudi bolj prijazna do strank.

Kakšna se vam zdi cena za friziranje?

Popolnoma dostopna.

Telesna vzgoja in zdravje

Sodobni človek je s svojimi dosežki na socialnem, kulturnem, znanstvenem in tehničnem področju pripomogel, da se je izboljšalo in olajšalo njegovo življenje.

Toda kljub temu, da uživamo vse dobrine sodobne civilizacije in kulture, mora človek od prvega do zadnjega dne življenja živeti intenzivno in često monotono, kar ga izčrpa in ima celo vrsto negativnih in škodljivih vplivov na zdravje.

S številnimi negativnimi in škodljivimi pojavi se dnevno srečujemo.

Med te spadajo predvsem:

— poškodbe zaradi nepravilne drža telesa delavcev in delavk na delovnem mestu;

— bivanje in delo v prostorih, kjer delovni proces in okolje slabo vplivata na dihalne organe, krvni obtok in živčni sistem;

— nevajenost na proizvodni proces;

— bivanje v slabo zračenih prostorih med delom in v prostem času;

— škodljivo uživanje alkohola;

— razne nehigijske in nezdrave navade;

— hitri tempo življenja na sploh.

Na nekatere od naštetih negativnih in škodljivih pojavov lahko poleg drugih ukrepov vplivamo tudi

s telesno vzgojo, posebno če jo gojimo sistematsko in stalno.

Dobro organizirana telesna vzgoja, ki zajema veliko število delavcev in jo gojimo na čistem zraku in soncu, vpliva na povečanje vzdržljivosti, spretnosti, iznajdljivosti, hitrosti, elastičnosti, moči itd. Vse to znatno poveča fizično kondicijo in taki ljudje veliko lažje prenašajo telesne in duševne napore, bolj sposobni so za delo in bolj odporni proti različnim boleznim.

Telesna vzgoja nam lahko tudi veliko pomaga v našem prizadevanju za zmanjšanje števila nesreč pri delu, ker pri delovnem človeku vzpodbudi močnejše in hitrejše gibanje, boljše reflekse in večjo vzdržljivost.

Telesna vzgoja nam omogoča, da enoličen in često utrujajoči ritem vsakodnevnega dela popestrimo s svobodnim in prijetnim gibanjem, ki človeka osveži, duševno razbremeni in usmerja naše misli od utrujajočega tempa življenja na zdravo razvedrilo in sprostitve.

Če vse to upoštevamo, lahko z gotovostjo trdimo, da je telesna kultura zelo koristna za vsakega posameznika, kakor tudi za celotno družbo. Zato sodobni človek ne sme neprizadeto gledati na razvoj in širjenje telesne vzgoje in je ne sme ignorirati, pač pa jo mora upoštevati kot življenjsko potrebo delovnih ljudi.

Gabrijel Bogdanović

Naši odlikovanci v krvodajalski akciji

Ni še pretekla dober mesec, od kar je potekala v naši občini krvodajalska akcija.

Na poziv občinskega RK se tudi člani naše delovne skupnosti odzovejo vsakokratni akciji, ki je dvakrat do trikrat na leto.

Povemo naj samo to, da se je udeležilo od leta 1965 pa do danes te humane akcije okrog 300 članov naše delovne skupnosti, to se pravi skoraj vsak tretji član.

Zelo pa smo ponosni na naše delavce, ki so se že udeležili te akcije po deset- do petnajstkrat. To so tovariši, ki so pomagali človeku v nesreči, to so ljudje, ki so rešili mnogim življenja, zato smo se odločili, da skupno z občinskim in republiškim odborom RK te ljudi odlikujemo.

Za svoje humano delo so prejeli odlikovanja naslednji sodelavci:

Iz obrata Metlika:

IVANETIČ Milan,
za 10-kratno udeležbo v
krvodajalski akciji —
zlata medalja

ŠOSTARIČ Rezka,
za 5-kratno udeležbo v
krvodajalski akciji —
srebrno medaljo

TURK Elka, za 5-kratno udeležbo v krvodajalski akciji — srebrno medaljo

Iz obrata Črnomelj:

DOLINŠEK Angelca,
za 10-kratno udeležbo v
krvodajalski akciji —
zlato medaljo

BIRKELBACH Danica,
za 10-kratno udeležbo v
krvodajalski akciji —
zlato medaljo

PLEVNIK Marija, za 5-kratno udeležbo v krvodajalski akciji — srebrno medaljo

Zelo ponosni smo tudi na naš obrat v Črnomlju, ki je dobil diplomu za najboljšo udeležbo v tej akciji. Ponosni smo, da imamo med seboj take tovariše, zato jim iskreno čestitamo!

Ob 13. juliju — dnevnu šoferjev

Ne bi rad obširno pisal ob tem dnevu, rad bi pa omenil delo in trud vseh članov te lepe organizacije.

Minilo je že nekaj časa, od kar smo se vsi člani združenja šoferjev in avtomehanicov zbrali na skupnem sestanku in razpravljali predvsem o praznovanju 13. julija — dneva šoferjev. Odločili smo se, da bi tega dne priredili lepo parado z motornimi vozili, podelili najboljšim šoferjem priznanja za ves trud, za večjo varnost prometa in organizirali veselico za vse člane te organizacije in ostale udeležence prometa.

Priprave so bile velike. Organizirali smo skupno akcijo po vseh podjetjih za pomoč pri tej prireditvi. Dobili smo veliko lepih stvari. Odločili smo se za tom-bolo, od katere bi bil tudi lep dobiček.

Prostor za veselico smo dobili na Pongertu. Dela so v redu napredovala, tako da je bilo vse gotovo v zelo kratkem času. Priprave so dobro tekle, samo vreme nam je prekrižalo načrte. V nedeljo zjutraj, na dan proslave se nas je večina članov zbralo na Pungertu in napravili smo še zadnja dela.

Toda nismo dolgo delali, začelo je deževati. Vsi smo bili zelo potrti, posebno naš glavni organizator tov. Lojze Prijanovič, zvesti član, ki je vložil največ truda v to prireditev.

Skupno smo se odločili, da kljub slabemu vremenu nadaljujemo. Parada z motornimi vozili je bila zelo lepa. Ob koncu parade je predsednik napravil govor in podelil najboljšim priznanja. Tudi zabava je kljub slabemu vremenu lepo potekala.

Toni Nemanič

Delo organov upravljanja

Da bi se vskladili predlogi stanovanjske komisije za dodeljevanje kreditov za stanovanjsko gradnjo, je bila imenovana začasna komisija, ki jo sestavljajo: Rajk Jože, predsednik, Jelenič Pepca, član, Matko Fančka, član.

Naloga te komisije je, da pregleda in ugotovi vse predloge, ki jih je predložila stanovanjska komisija, kateri so v skladu s pravilnikom in kateri ne.

Mladinskemu aktivu v obratu Metlika se odobri izplačilo v višini 1750 N din za poravnavo stroškov iz leta v Kumrovec.

Štipendistki našega podjetja, Šoln Karolini, se za odličen oz. prav dober uspeh po opravljeni diplomii odobri enkratna nagrada v znesku 230 N din.

Tehnikom in inženirjem podjetja »BETI« Metlika, se poravnajo stroški obiska sejma v Leskovcu v znesku 2000 N din.

Za mesec junij se odobri DE rašel pletilnice 1084 ur zastoja, ki so nastale zaradi pomanjkanja helanke 70/1 DEN. Komercialni sektor je dolžan pripraviti obrazložitev, zakaj je prišlo do pomanjkanja materiala.

Odobri se tudi izplačilo 308 ur zastoja krožni pletilnici, ki so jih opravili delavci iz krožne na repasiranju in previjanju bal v oddelku čipk.

Obračunski enoti snutkovne pletilnice se za mesec junij 1967 odobri 94 ur zastoja.

DE konfekcije se za junij 1967 odobri 211 ur zastoja, ki je nastal zaradi neplaniranih del v zvezi z izvoznimi artikli. Od navedenih 211 ur zastoja se za 126 ur obremeni komercialni sektor, ker so bile te ure porabljene za porezovanje in krajšanje artikla »Saša«.

Krožni pletilnici se za mesec junij 1967 odobri 288 ur zastoja, porabljenih pri pakiranju artiklov za izvoz v skladišče gotovih izdelkov. Za te ure se obremeni komercialni sektor.

Obratu Črnomelj se za mesec junij odobri 632 ur zastoja, nastalih zaradi izdelovanja vzorcev ter slabe kvalitete volne.

Obratu Mirna peč se za mesec junij odobri 488 zastojskih ur. Nastale so zaradi dodatnih del na artiklu »22233«, slabega materiala in izdelave vzorcev.

Zadolžita se tehnični in plansko-analitski sektor, da ugotovita, kdo je kriv za nastale zastoje v Dobovi, ko ni bilo čipkastega blaga, čeprav ga je bilo na zalogi v Metliki 3000 kg.

Ukine se delovno mesto referenta nabave surovin v nabavnem oddelku. Tov. Jožetu Gerbcu, dosedanjemu referentu za nabavo surovin, se ponudi delovno mesto analitika v plansko-analitskem sektorju.

Odobri se neplačan dopust Nemanič Antonu, šoferju podjetja, do dneva, ko bo podjetje nabavilo novo vozilo.

Odobri se povračilo stroškov za strokovno ekskurzijo v Ljubljano in Kranj trem sodelavcem v znesku 450 N din.

Vujnovič Anici, praktikantki v konfekciji in Ogorc Dragu, praktikantu v barvarni, se poravnajo stroški bivanja v hotelu »Bela krajina« do 15. 6. 1967 in sicer tako, da prispevata 100 N din mesečno sama, stroške nad 100 N din pa poravnava podjetje.

Veselič Ivanu, upravniku družbene prehrane Beti Metlika, se za škodo, ki je nastala po njegovi krivdi, ker je za malice dne 8. 7. 1967 nabavil pokvarjene rajželce, izreče odškodninski zahtevek 277,15 N din. Zaradi malomarnega poslovanja pa se mu zmanjša OD za 10% za določen čas.

Odobri se izplačilo za nabavljeno žaluzijo in rolo omaro v znesku 1791,20 N din za menzo.

Upravniku menze Ivanu Veseliču se izreče opomin zaradi neizvršitve sklepa v zavarovanju bifeja v menzi.

Ali jo poznate? Imenovana je zaposlena v obratu Črnomelj od 1950. leta dalje. Dela v pletilnici na ročnem pletilnem stroju. Je dobra, marljiva in vestna

delavka, kar pa je najvažnejše, je pri svojem delu disciplinirana.

Pri tem delu se včasih zelo utruji, saj si lahko mislimo, kako je 8 ur neprestano premikati glavo stroja zdaj v eno zdaj v drugo smer.

Pri njenem nadaljnjem delu v kolektivu ji želimo veliko delovnih uspehov in zadovoljstva

Za razvedrilo

REZULTATI ŽREBANJA KRIŽANKE

Prejeli smo 25 križank, od tega je 18 pravih, 7 nepravilnih. Dne 17. 7. 1967 so pravilne rešitve žrebali: Žepuhar Marica, Benec Albina in Urbas Marija.

Izžrebani pa so bili:

po 1000 S din

1. Medved Ivanka — uprava
2. Škof Ružica — uprava
3. Jurajevčič Mara — Črnomelj

po 2000 S din

1. Črnugelj Anica — uprava

PRAVILNA REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

Vodoravno:

1. milo, 5. tona, 9. barvarna, 16. kape, 20. olika, 22. bodalo, 24. mimo, 25. ima, 27. organ, 28. lik, 29. anoda, 31. KT, 32. mera, 35. trak, 37. Era, 38. rek, 40. era, 41. totem, 44. strd, 46. in, 47. INA, 48. T, 49. rak, 51. besebal, 53. Agar, 55. trot, 57. e, 58. OO, 60. pir, 62. Banat, 63. on, 65. omot, 67. in, 68. at, 69. PTT, 71. parazit, 73. balet, 76. Abel, 78. ona, 79. oro, 81. dekan, 82. noga, 83. Ra, 85. Aleluja, 88. alo, 90. Pe, 91. roka, 92. kota, 94. epohe, 95. TAM, 97. rokavi, 100. majati, 102. oče, 103. bazar, 105. nebo, 106. lava, 107. Mo, 109. ELA, 111. moralen, 113. Ra, 114. dota, 115. Breda, 118. JRT, 120. bar, 121. oder, 123. tretji, 125. proteza, 127. ari, 129. AT, 130. da, 132. Ibar, 134. TT, 135. slabi, 136. ona, 138. It, 139. Loto, 141. Ober, 143. estarda, 146. B, 147. ako, 149. LIM, 150. Ti, 152. apel, 154. Sleza, 155. les, 157. tri, 159. let, 160. toga, 162. adut, 164. ad, 165. Kette, 167. Iva, 169. Atika, 171. Oto, 173. Epir, 175. Ardeni, 178. troje, 180. soja, 181. anonimen, 182. Odra, 183. sneg.

Vodoravno: 1. priprava za čiščenje, 5. gorski greben, 10. španski pesnik, 14. naša surovina, 19. tako in tako, tudi tako, 21. najstarejši prevod biblije v latinščino, 23. tih, pri miru, 25. tuje žensko ime, 26. glavno mesto sosednje države, 27. cesta, 29. grška dežela, 31. strokovnjak za kemijo, 32. grelna telo, 34. pevski glas, 35. star izraz za pivo, 36. vrsta okrasnega blaga, 38. grški učitelj retorike, 40. proces, 41. zlato (franc.), 43. divje tekoč, 45. grška boginja lova, 46. marka za državno takso, 48. okvir (srbh.), 50. kaznovan s palico, 52. nasprotno od »suh«, 53. kdor masira, 54. števnik, 56. pospešek, 58. ara, 60. nemška reka (fon.), 61. tekstilna tovarna v Metliki, 62. skušnja, 64. strast, 65. grška črka, 67. nadglavišče, 70. zver iz rodu mačk, 71. aluminij, 72. oziralni veznik, 73. kosi, komadi, 75. prenašam, 77. radio televizija, 79. sestrin mož, 81. novost, obvestilo, 82. postavljati v sklone, 84. vrsta Citroenovih avtomobilov, 86. polna življenja, 88. mednarodni umetni jezik, podoben esperantu, 89. tuje žensko ime, 91. šarenica, del očesa, 93. del živali, 95. egipčanski bog, 96. poseben položaj pri šahovski igri, 99. zvit v obliki črke S, 101. italijanski spolnik, 102. bolečina, 104. tropska rastlina, 106. položena plast pletiva, 107. posoda za vino, 109. srčni udar, nepričakovan nastop bolezn, 111. vrsta jedi, 113. ura (lat.), 114. del železniške postaje, 115. kemični element, 117. francosko mesto ob Roni, 119. kopalniški kraj pri Opatiji, 121. nezrel, 122. prikazovalec modelov, 124. mesec, 127. veznik, 129. zamašek, klinček, 130. vgojevališče, učiteljsišče, 132. Avlida, 133. ime črke p, 134. oziralni veznik, 136. nevoljan za delo, 137. pesniška oblika, 138. žolt, 140. paca, 141. zvok, glas, 142. muslimanski knez, 144. delnica, vloženi del kapitala, 145. vrsta opeke, 147. zor, svitanje, 148. zapornica, 149. otrok, fantek, 150. jak, silen, 151. teniški rekvizit.

Navpično: 1. starogrški kipar, 2. kemična prvina, 3. tovarna avtomobilov v Mariboru, 4. letalski klub, 6. vprašalnica ali, 7. grška črka, 8. mama, 9. vijak, propeler, 10. meja (lat.), 11. nazoren opis, 12. pregovor 13. CN, 15. avtomobilska oznaka Reke, 16. števnik, 17. hrana (srbh.), 18. tovarna čevljev, 20. tovarna v Metliki, 22. učinek dela, obračunavanje zaslужka po storjenem delu, 23. kemična prvina, 24. moško ime, 27. padec, 28. zemljišče, delovno področje, 30. igralec, 31. sestavni del tal, 32. elan, 33. vrednostni papir, 37. drag kamen, 39. ime psa v serijskem televizijskem filmu za mladino, 40. posevek, 42. elektrarna na Dravi, 44. lep, ličen, 46. isto kot 31. navpično, 47. popivanje, 48. plug, 49. osebni zaimsek v dvojini, 51. gora na Notranjskem, 53. glasbeni izraz, 54. avtomobilski znak za Trogir, 55. reka v Srbiji, 56. dva podobna soglasnika, 57. umetno tekstilno vlakno, 59. alkoholna pijača, 62. nagrada za delo, 63. površinska mera, 66. oljkin sadež, 68. znamenje za ponavljanje, 69. moško ime, 71. Obri, 73. beneški vladar, 74. kravica, 76. kitajski voditelj, 77. železov oksid, 78. občutki, zapažanja, 79. počiva v postelji, 80. kesanje, 83. domovina Odiseja, 85. naš dnevni časopis, 87. umetno vlakno, 90. vrtna cvetlica, 92. del telesa, 93. egipčanski bog sonca, 94. znojnica, drobna odprtina, 95. glej, 93. navpično, 96. letovski kraj ob morju, 97. glas, zvok, 98. zraven, ob, 100. tulipan, 102. stara mati (srbh.), 103. nota iz solmizacije, 105. pritrdilnica, da, 106. grenka rastlina, 107. parlament v starem Rimu, 108. okrasitev, 110. cepivo, 112. osebni zaimsek v množini, 114. dan v tednu, 115. plod, 116. naslov etiopskega vladarja, 118. prostor za spravlanje žita, 120. oster, ciničen, 121. lep, postaven, 122. vrsta ribe, 123. pogrešam, sem brez, 125. izgled, figura, 126. plačilno sredstvo, 128. veleblagovnica v Ljubljani, 130. oblika pisarniškega papirja, 131. hranimo se, kosimo, 133. znojnica, 135. glavno mesto sosednje države, 137. urin, 139. čas med večerom in jutrom, 141. strelno orožje, 143. RP, 144. ime četrte črke abecede, 146. kazalni zaimsek, 147. ZO.

Naša kronika

V času od 16. junija do 15. julija 1967 so se v podjetju zaposlili:

V Mirni peči:

ZUPAN Zorka, na delovno mesto strojne šivilje.

V tem času so s podjetjem prekinili delovno razmerje naslednji sodelavci:

V Metliki:

CAR Marica, sporazumno, RAZUMIČ Cveta, sporazumno.

V Črnomlju:

PEZDIRC Vida, odpoved podjetja, KOSTURA Zdenka, sporazumno.

V Dobovi:

CERNELIČ Hermina, sporazumno.

Stanje — na dan 15. julija 1967 je bilo 1084 delavcev in sicer 823 žensk, 202 moška ter 59 vajencev. Od skupnega števila delavcev odpade na obrat:

METLIKA	698 delavcev
ČRNOMELJ	179 delavcev
MIRNA PEČ	82 delavcev
DOBOVA	125 delavcev

POROČILE SO SE

V Metliki:

VIDMAR Jožica, poročena PETRIČ,
HUMLJAN Jožica, poročena MALKIČ,
ŽUGAC Ljubica, poročena KAPIČ in
TEŽAK Nada, poročena STARC.

NESREČE PRI DELU

MAJZELJ Franc, je pri pospravljanju tovarniškega dvorišča stopil na žebelj in si poškodoval desno stopalo. Nепреvidnost.

REŽEK Franc si je na poti na delo zvil levo nogo v členku. Nепреvidnost.

NEMANIČ Anton, je pri težkem dviganju in premikanju stroja »španram« dobil močne bolečine v križu.

Malo za šalo — malo za res

Nesporazum po telefonu

Zagrebčan: Halo, je li tamo drug direktor?

Ljubljčan: Ne, pri nas je še vedno prvi direktor.

V naši menzi pogosto kuhajo omaro (obaro).

Dela naših uslužbencev si ni mogoče zamisliti brez prepirja (papirja).

On redno vse zapisnike prečrta (prečita).

Ameriški norci (borci) vsak dan napadajo Vietnam.

Nekateri si »medsebojne odnose« razlagajo takole: Med seboj se je treba dogovoriti kdo lahko koliko odnese iz podjetja.

Kombineža ne pomeni, da je v kombiju Neža, ampak nam izraz kombineža pomeni večmilijonske zaloge.

Užitne gobe rastejo po dežju v gozdu. Strupeni jeziki pa za svoj obstoj ne rabijo ne enega ne drugega.

Pomagaj si sam in »samopomoč ti bo pomagala«.

Ondan pride v pisarno vodje priprave dela njegov kolega iz uprave in ob pogledu na staro pisarniško pohištvo pove:

»Seife, zakaj imaš tako staro pohištvo, zakaj ne zahtevaš novega, kot vsi drugi šefi?«

»Na pohištvo pa res nič ne dam! Važno je delo, ne pa pohištvo!«

»To že ne bo držalo,« ga je poučil bolj izkušen kolega. »Včasih je namreč bolj važno, na kakšnem stolčku kdo sedi, kot pa kaj dela tisti, ki na stolu sedi.«

Miha: »Skrbi me to, da je danes prav težko biti pošten človek.«

Pepe: »To ni nič. Mene še bolj skrbi to, da je poštenih ljudi čedalje manj.«

Miha: »Zakaj pri nas še vedno nimamo skrajšanega delovnega časa, na sestankih pa vedno govorimo o prevelikih zalogah gotovih izdelkov. Mislim, da bi bile zaloge manjše, če ob sobotah ne bi delali. Tako bi združili koristno s potrebnim.«

Pepe: »Ah, Miha, Miha, ti nič ne razumeš. O čem bi pa potem razpravljali na sestankih in koga bi kritizirali, če bi bilo vse v redu?«

Po novem tarifnem pravilniku bodo vsi sodelavci tudi v priužitveni dobi imeli polne hlače (plače).

Ona že leta zelo uspešno opravlja (upravlja).

Kupim — prodam

Prodam žensko in moško kolo. Obe sta znamke »ROG«. Kolesi sta v zelo dobrem stanju. Informacije v kadrovskem oddelku.

Prodam dva šivalna stroja znamke »SINGER«. Našim delavcem dam tudi na dvomesečno odplačilo. Šifra pod ugodno!

Ureja in izdaja uredniški odbor Belokranjske trikotažne industrije »BETI« — METLIKA

Tiska CP »Delo«, Blasnikova tiskarna v Ljubljani. Tiskano kot rokopis za notranjo uporabo podjetja.